

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

“ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ ТА ІНТЕРНЕТ”
(для бакалаврів спеціальності “Журналістика”)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено викладачем *Ю. А. Ганошенком*

Затверджено на засіданні кафедри масової комунікації, публік рилейшнз та журналістики (протокол № 5 від 25.01.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Ганошенко Ю. А. Навчальна програма дисципліни “Електронні видання та Інтернет” (для бакалаврів спеціальності “Журналістика”). — К.: МАУП, 2005. — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Електронні видання та Інтернет”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольної роботи, контрольні питання, а також список рекомендованої літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна “Електронні видання та Інтернет” передбачає ознайомлення студентів з історією розвитку мультимедійної системи Інтернет, основними проблемами функціонування сучасного комунікаційного простору та важливістю в його розвитку Інтернет-технологій, поняттям електронних видань та специфікою їх створення, поширення та аналізу.

Курс зорієнтований на навчання студентів-журналістів оперувати сучасними формами комунікації за допомогою найновітніших технічних засобів журналістики.

Мета вивчення курсу — ознайомитись зі специфікою історії мережі Інтернет, сучасним етапом її функціонування, набути навичок практичного володіння доступними у всесвітній мережі засобами комунікації, навчитись аналізувати електронні видання як продукт сучасної електронної журналістики.

У результаті вивчення курсу студенти повинні *знати*:

- особливості комунікації з комп'ютером;
- історію розвитку мережі Інтернет;
- специфіку електронних видань, їх класифікацію;
- особливості сучасного етапу системи Інтернет;
- специфіку роботи в Інтернет з метою пошуку інформації;
- особливості характеристики журналістських електронних видань;
- основні поняття комп'ютерного дизайну при створенні електронного видання;

уміти:

- вільно володіти комп'ютером з метою роботи в мережі Інтернет;
- здійснювати кваліфікований пошук необхідної інформації;
- аналізувати електронні видання за різними параметрами;
- створити проект власного онлайн-видання.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни

“ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ ТА ІНТЕРНЕТ”

№ пор.	Назва теми
1	Специфіка комунікації журналіст — комп'ютер
2	Поняття про Інтернет. Історія розвитку мережі
3	Технічні аспекти функціонування мережі Інтернет
4	Інтернет-сервіси та їх різновиди
5	Електронні видання в сучасному інформаційному просторі
6	Функціонування різних типів онлайн-видань
7	Специфіка пошуку та аналізу інформації в мережі Інтернет
8	Особливості створення власного електронного видання

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“ЕЛЕКТРОННІ ВИДАННЯ ТА ІНТЕРНЕТ”

Тема 1. Специфіка комунікації журналіст — комп'ютер

Мета, завдання, предмет та об'єкт навчальної дисципліни “Електронні видання та Інтернет”, її зв'язок із системою журналістських дисциплін.

Глобальні процеси у функціонуванні інформації. Особливості сучасної електронної комунікаційної системи. Комп'ютерна комунікація: основні засоби, способи взаємодії, мова, режими спілкування з комп'ютером.

Користувач як суб'єкт електронної комп'ютерної комунікації. Класифікація користувачів. Користувач у мережі Інтернет.

Віруси та антивірусні програми.

Література [5; 16–19; 21; 22; 28; 34; 38; 39]

Тема 2. Поняття про Інтернет. Історія розвитку мережі

Інтернет як глобальна мережа та мультимедійна система. Інтернет/Інтранет.

Історія та перспективи розвитку мережі Інтернет. Інтернет як фактор трансформації соціальних відносин. Авторське право та Інтернет.

Гіпертекст як феномен комп'ютерної Інтернет-комунікації.
Смайли та їх роль в електронній комунікації.

Література [1; 9–11; 13; 15; 17; 24; 31; 32; 35]

Тема 3. Технічні аспекти функціонування мережі Інтернет

Розвиток мережі Інтернет як складова НТР. Основні елементи технічного аспекту функціонування мережі Інтернет. Апаратне та програмне забезпечення функціонування Інтернет. Категорія “доменне ім'я”. Поняття протоколу. Особливості функціонування браузерів, їх типи. Модифіковані браузери. Дитячі браузери. Браузери “Netscape Communicator” та “Microsoft Internet Explorer”, їх загальна характеристика. Доповнення та спеціальні панелі як компоненти браузерів.

Специфіка поняття “сервер”. Терміни “сайт”, “веб-сторінка”, “портал”, “банер” та їх основне значення. Інша термінологія Інтернет-комунікації.

Вибір провайдера при підключенні.

Література [2; 13; 14; 17; 24; 36; 37; 41; 42]

Тема 4. Інтернет-сервіси та їх різновиди

Особливості функціонування Інтернет-сервісів у сучасному комунікативному просторі, їх функції. ICQ як модель комунікації. Електронна пошта: типологія, функції, структура мейлбоксу. Мобільний Інтернет (WAP-зв'язок).

Специфіка функціонування порталів. Функції порталів. Особливості оформлення рубрикаторів у різних типах порталів. Пошуковий сервіс порталів. Підходи до структурування основної та службової інформації в порталах. Найпопулярніші українські портали: загальна характеристика. Портали загальносвітового масштабу і значення. Поняття про пошукові сервери.

Основні функції гостьової книги на сайті. Голосування та форуми.

Спам як явище Інтернет-комунікації.

Література [2; 3; 12; 13; 17; 39–41]

Тема 5. Електронні видання в сучасному інформаційному просторі

Електронне видання: параметри характеристики.

Жанрова палітра електронних видань. Інформаційні жанри електронних видань. Трансформація аналітичної складової інформації в матеріалах електронних видань. Художньо-публіцистичні жанри.

Техніка оформлення електронного видання. Засоби структурування інформації в електронному виданні. Шрифтова палітра. Зображувальна складова у структурі електронного видання (фотоматеріали, інфографіка).

Література [13; 17; 26]

Тема 6. Функціонування різних типів онлайн-видань

Міждержавний стандарт щодо функціонування електронних видань: основна характеристика. Класифікація онлайн-видань. Специфіка розрізнення електронних видань за наявністю друкованого еквівалента та природою основної інформації. Загальна характеристика функціонування електронних видань за цільовим призначенням. Типологія електронних видань за технологією поширення. Специфіка розрізнення електронних видань за характером взаємодії з користувачами. Періодичність як характеристика електронного видання. Особливості функціонування зарубіжних і вітчизняних електронних періодичних видань масово-політичного характеру.

Основні елементи вихідної інформації про електронне видання. Специфіка розташування вихідної інформації. Сучасні мінімальні системні вимоги для роботи з електронними виданнями.

Література [13; 17; 26]

Тема 7. Специфіка пошуку та аналізу інформації в мережі Інтернет

Особливості пошукових серверів. Порівняльна характеристика українських пошукових серверів.

Пошук за ключовим словом. Специфіка пошуку за ключовою фразою. Роль варіативності лінгвістичних конструкцій при пошуку інформації. Пошук графічних об'єктів та звукового матеріалу. Обмеження в доступі до знайдених файлів. Специфіка фіксації віднайденної інформації на різних типах електронних носіїв.

Література [4; 7; 8; 17; 27; 40]

Тема 8. Особливості створення власного електронного видання

Етапи розробки та створення Web-сторінки. Специфіка розробки концепції електронного видання. Основні засоби втілення ідей в електронному варіанті.

Основи комп'ютерного Інтернет-дизайну.

Створення електронного видання за шаблоном. Побудова web-сторінки без шаблону: основні етапи. Особливості мови створення електронних видань. Основні теги як структурні одиниці сайту.

Література [6; 13; 30; 43; 44]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Відповідно до навчального плану студенти виконують контрольну роботу. Варіант завдання для контрольної роботи студент вибирає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. Остання цифра номера залікової книжки "0" відповідає варіанту 10.

Для послідовного і чіткого викладу матеріалу слід скласти план роботи.

При виконанні роботи необхідно використовувати джерела, наведені в навчальній програмі та рекомендовані на лекціях, а також підручники та методичні посібники з теми роботи. При

характеристиці різних типів електронних видань необхідно наводити конкретні приклади із зазначенням адреси аналізованого видання.

Обсяг контрольної роботи — до 10 сторінок формату А4. Контрольна робота повинна містити вступ, основну частину і висновки. Наприкінці роботи необхідно подати список використаної літератури, вказати дату виконання і поставити підпис.

Після перевірки контрольної роботи викладачем і одержання позитивної оцінки студент допускається до іспиту (заліку).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

1. Гіпертекст як феномен комп'ютерної Інтернет-комунікації.
2. Особливості функціонування браузерів.
3. Міждержавний стандарт щодо функціонування електронних видань: основна характеристика.
4. Українські офіційні електронні видання: особливості оформлення (детальний аналіз чотирьох видань).

Варіант 2

1. Віруси та антивірусні програми.
2. Терміни “сайт”, “веб-сторінка”, “портал”, “банер” та їх основне значення.
3. Класифікація онлайн-видань.
4. Структура інформації в наукових та науково-популярних електронних виданнях (детальний аналіз чотирьох видань).

Варіант 3

1. Особливості функціонування мережі Інтернет.
2. Поняття мобільного Інтернету.
3. Специфіка розрізнення електронних видань за наявністю друкованого еквівалента та природою основної інформації.

4. Функціонування виробничо-практичних електронних видань у сучасному Інтернет-просторі (детальний аналіз трьох видань).

Варіант 4

1. Інтернет як фактор трансформації соціальних відносин.
2. Функціонування електронної пошти.
3. Загальна характеристика функціонування електронних видань за цільовим призначенням.
4. Українські розважальні електронні видання: специфіка оформлення (детальний аналіз чотирьох видань).

Варіант 5

1. Авторське право та Інтернет.
2. ICQ як модель комунікації.
3. Типологія електронних видань за технологією поширення.
4. Порівняльна характеристика вітчизняних і зарубіжних масово-політичних електронних видань (на прикладі детального аналізу чотирьох видань).

Варіант 6

1. Поява і розвиток Інтернет у контексті НТР.
2. Специфіка функціонування порталу як особливого типу інтернет-сервісу.
3. Особливості розрізнення електронних видань за характером взаємодії з користувачами.
4. Структурування інформації в рекламному електронному виданні (детальний аналіз трьох видань).

Варіант 7

1. Апаратне та програмне забезпечення функціонування мережі Інтернет.
2. Особливості оформлення рубрикаторів у різних типах порталів.

3. Періодичність як характеристика електронного видання.
4. Рекламні електронні видання: особливості колірною та шрифтового вирішення (на прикладі аналізу чотирьох видань).

Варіант 8

1. Вибір провайдера при підключенні до Інтернет.
2. Пошуковий сервіс порталів.
3. Типологія офіційних електронних видань.
4. Жанрова палітра розважальних електронних видань (окреслення загальної картини та детальний аналіз двох видань).

Варіант 9

1. Технічні особливості здійснення Інтернет-зв'язку.
2. Підходи до структурування основної та службової інформації в порталах.
3. Основи комп'ютерного дизайну.
4. Порівняльна характеристика українських пошукових серверів (на прикладі аналізу трьох серверів).

Варіант 10

1. Історія розвитку мережі Інтернет.
2. Особливості пошукових серверів.
3. Побудова web-сторінки без шаблону: основні етапи.
4. Типологія та проблематика наукових електронних видань (детальний аналіз трьох видань).

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Особливості електронної комунікаційної системи.
2. Специфіка поняття "інформація" у технічній сфері комунікації.
3. Мова комп'ютерної комунікації.
4. Два основних режими спілкування з комп'ютером.

5. Поняття “користувач”. Типи користувачів.
6. Гіпертекст як феномен комп’ютерної комунікації.
7. Віруси та антивірусні програми.
8. Особливості функціонування мережі Інтернет.
9. Інтернет як фактор трансформації соціальних відносин.
10. Авторське право та Інтернет.
11. Історія розвитку мережі Інтернет.
12. Поняття протоколу.
13. Особливості функціонування броузерів.
14. Терміни “сайт”, “веб-сторінка”, “портал”, “банер” та їх основне значення.
15. Вибір провайдера при підключенні.
16. Апаратне та програмне забезпечення функціонування мережі Інтернет.
17. Внутрішні та зовнішні мережі.
18. Поняття мобільного Інтернету.
19. ICQ як модель комунікації.
20. Функціонування електронної пошти.
21. Електронне видання: параметри, характеристики.
22. Жанрова палітра електронних видань.
23. Інформаційні жанри електронних видань.
24. Трансформація аналітичної складової інформації в матеріалах електронних видань.
25. Художньо-публіцистичні жанри електронних видань.
26. Засоби структурування інформації в електронному виданні.
27. Техніка оформлення електронного видання.
28. Шрифтова палітра електронних видань.
29. Інфографіка у структурі електронного видання.
30. Міждержавний стандарт щодо функціонування електронних видань: основна характеристика.
31. Класифікація онлайн-видань.
32. Специфіка розрізнення електронних видань за наявністю друкованого еквівалента (на основі конкретних прикладів).
33. Характеристика електронних видань за природою основної інформації (конкретні приклади).

34. Особливості вітчизняних зображувальних електронних видань.
35. Специфіка українських звукових електронних видань.
36. Зарубіжні та вітчизняні мультимедійні електронні видання.
37. Загальна характеристика електронних видань за цільовим призначенням.
38. Українські офіційні електронні видання: особливості оформлення.
39. Типологія офіційних електронних видань.
40. Структура інформації в наукових та науково-популярних електронних виданнях.
41. Типологія та проблематика наукових електронних видань.
42. Жанрова палітра науково-популярних електронних видань.
43. Функціонування виробничо-практичних електронних видань у сучасному Інтернет-просторі.
44. Навчальні електронні видання та їх специфіка.
45. Порівняльна характеристика вітчизняних і зарубіжних масово-політичних електронних видань.
46. Особливості структурування інформації в довідкових електронних виданнях.
47. Українські електронні видання для дозвілля (розважальні): специфіка оформлення.
48. Жанрова палітра розважальних електронних видань.
49. Рекламні електронні видання: особливості колірною та шрифтового вирішення.
50. Структурування інформації в рекламному електронному виданні.
51. Загальна характеристика вітчизняних художніх електронних видань.
52. Типологія електронних видань за технологією поширення. Приклади.
53. Специфіка розрізнення електронних видань за характером взаємодії з користувачами.
54. Періодичність як характеристика електронного видання.

55. Українські неперіодичні електронні видання: структура та особливості подання інформації.
56. Порівняльна характеристика зарубіжних і вітчизняних серіальних електронних видань.
57. Особливості українських періодичних видань масово-політичного характеру.
58. Офіційні вітчизняні періодичні електронні видання.
59. Специфіка репрезентації українських наукових періодичних електронних видань.
60. Структура як класифікаційна характеристика електронного видання.
61. Особливості оформлення титульного екрана в різних типах електронних видань за цільовим призначенням.
62. Основні елементи вихідної інформації про електронне видання.
63. Специфіка розташування вихідної інформації про електронне видання.
64. Особливості оформлення підзаголовних даних у різних типах електронних видань за природою інформації.
65. Шрифтове та колірне вирішення заголовків масово-політичних електронних видань.
66. Варіація кольору в електронному виданні та його друкованому еквіваленті.
67. Особливості заголовків та підзаголовних даних у розважальних електронних виданнях.
68. Сучасні мінімальні системні вимоги для роботи з електронними виданнями.
69. Специфіка функціонування порталу як особливого типу інтернет-сервісу.
70. Функції порталів.
71. Особливості оформлення рубрикаторів у різних типах порталів.
72. Пошуковий сервіс порталів.
73. Найпопулярніші українські портали: загальна характеристика.
74. Підходи до структурування основної та службової інформації в порталах.

75. Особливості пошукових серверів.
76. Порівняльна характеристика українських пошукових серверів.
77. Електронна пошта: типологія, функції, структура мейл-боксу.
78. Спам як явище Інтернет-комунікації.
79. Основні функції гостьової книги на сайті.
80. Голосування як розважальна складова електронного видання.
81. Форуми як складова інтерактивної комунікації в електронному виданні.
82. Смайли та їх роль в електронній комунікації.
83. Основи комп'ютерного дизайну.
84. Етапи розробки та створення власної web-сторінки.
85. Специфіка розробки концепції електронного видання.
86. Основні засоби втілення ідей в електронному варіанті.
87. Створення електронного видання за шаблоном.
88. Побудова web-сторінки без шаблону: основні етапи.
89. Особливості мови створення електронних видань.
90. Основні теги як структурні одиниці сайту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Агзамов Ф. С.* История Интернет и его развитие в Республике Узбекистан // Актуальные проблемы современной науки. — 2003. — № 1. — С. 343–344.
2. *Агзамов Ф. С., Рыбка А.* Мировая станция. Интернет-телефония // Деньги и технологии. — 2001. — № 12. — С. 40.
3. *Агузумцян А.* Мобильный Интернет // Мир Internet. — 2002. — № 1. — С. 14–19.
4. *Азарова О.* Поиск и анализ информации в Интернет // Регистрация, зберігання і обробка даних. — 2003. — Т. 5. — № 1. — С. 74–90.
5. *Алексеев А.* Информационные ресурсы и технологии начала XX века // ЭКО. — 2000. — № 6. — С. 84–100.

6. *Алешин С.* Руководство по электронному издательству / / Компьютер пресс. — 1998. — № 5. — С. 89–99.
7. *Белецкий С.* О заветных словах и поиске в Интернете // Мир Internet. — 2001. — № 6–7. — С. 84–85.
8. *Белецкий С.* О полной неопределенности и поиске в Интернете // Мир Internet. — 2001. — № 9. — С. 62–63.
9. *Вайнштейн Г.* Интернет как фактор общественных трансформаций // Мировая экономика и международные отношения. — 2002. — № 7. — С. 16–27.
10. *Василенко Г.* Электронная книга (pro и contra): взгляд из Интернета // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 10. Журналистика. — 2001. — № 6. — С. 24–43.
11. *Ващекин Н.* Информатизация общества как феномен культуры // Сб. науч. тр. “Информатика и культура”. — Новосибирск, 1990. — С. 24–29.
12. *Гарматюк С.* ICQ: при всем богатстве выбора реальные альтернативы... есть! (Интернет) // Компьютерное обозрение. — 2002. — № 11(330). — С. 46–51.
13. *Денисов А.* Интернет: Самоучитель. — СПб.; М.; Харьков; Минск: Питер, 2001.
14. *Денисов Т.* Умные баннеры (Интернет-сервис) // Мой компьютер. — 2001. — № 40(159). — С. 16–17.
15. *Денисова Р.* Интернет і авторське право: актуальні проблеми правового регулювання // Вісн. Акад. правових наук України. — 2002. — № 2. — С. 94–101.
16. *Диалог* между компьютерами // Юный техник. — 1997. — № 2. — С. 58–60.
17. *Добровольський Г. А.* Основи роботи в Інтернет: Навч. посіб. до факульт. курсу. — Запоріжжя, 2001.
18. *Дракин В., Попов Э.* Общение конечных пользователей с системами обработки данных. — М., 1988.
19. *Дунайский А.* Безопасность в Интернете // Компьютеры + Программы. — 2001. — № 2. — С. 38–42.
20. *Иванов В., Мелещенко О.* Журналіст за комп'ютером. — К., 1998.

21. *Іванов В., Мелешенко О.* Сучасні комп'ютерні технології і засоби масової комунікації: аспекти застосування. — К., 1996.
22. *Іванов В. Ф., Мелешенко О. К.* Комп'ютер для журналіста: У 2 т. — К., 1998.
23. *Іванов В. Ф., Мелешенко О. К., Різун В. В.* Основи комп'ютерної журналістики: Навч. посіб. — К., 1995.
24. *Інформатика* та обчислювальна техніка: Короткий тлумачний словник. — К., 2000.
25. *Інформатика: Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Посібник /* За ред. О. І. Пушкаря. — К., 2001.
26. *Касперски К.* Картографія Інтернету // *Мир Internet.* — 2002. — № 3. — С. 22–25.
27. *Кечиев Л. Н., Степанов П. В.* Програми просмотра документів в Інтернеті // *Внешкольник. Дополнительное образование детей.* — 2001. — № 5. — С. 24–26.
28. *Коренной А.* Інформація і комунікація. — К., 1986.
29. *Костів Л.* Інтернет і книга: особливості національної віртуальності // *Книжковий огляд.* — 2003. — № 1–2. — С. 40–47.
30. *Лебедев С. В.* Web-дизайн: Полное руководство. — Харьков, 2001.
31. *Максимов Ю.* Украинский Интернет: “Меня сегодня трое!” // *ComputerWorld/Киев.* — 2001. — № 48(350). — С. 16.
32. *Макунин Ю.* От эпохи литографии до Интернета // *Журналист.* — 2001. — № 6. — С. 49–51.
33. *Мелешенко О. К.* Комп'ютерні і телекомунікаційні технології як гарант інтеграції журналістики України в світовий інформаційний простір. — К., 1998.
34. *Москалюк А.* Вирусы в Internet: это должен знать каждый // *Домашний ПК.* — 1999. — № 10.
35. *Москалюк А.* Где читать об Интернете? // *Мир Internet.* — 2001. — № 10. — С. 46–49.
36. *Москалюк А.* Тенденции в мире информационных технологий // *Компьютерное обозрение.* — 2003. — № 27.
37. *Найк Д.* Стандарты и протоколы Интернета. — М., 1999.

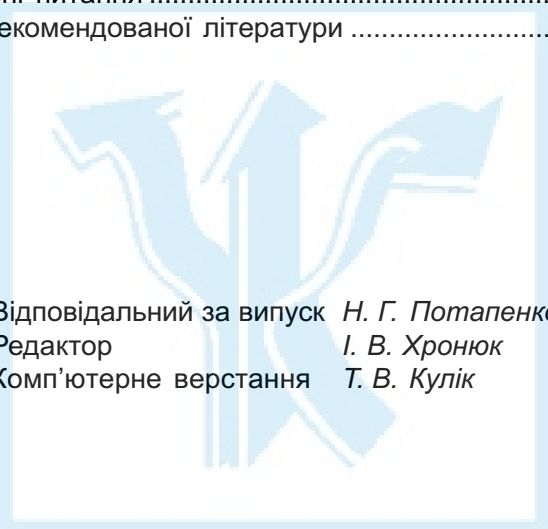
38. *Панченко Е.* Украина и Интернет // ComputerWorld/Киев. — 2001. — № 2(308). — С. 3–5.
39. *Петренко С.* Защитите ваш интернет-сервер // Мир Internet. — 2001. — № 3. — С. 76–80
40. *Луцюк О., Луцюк Д.* Пошук інформації в інтернеті та листування електронною поштою. — К., 2001.
41. *Птица А.* Internet лексикон. Ч. 2. Все-Все-Все о WWW // Домашний ПК. — 2000. — № 8–9.
42. *Тригуб С.* Как выбрать провайдера // Домашний ПК. — 1999. — № 10.
43. *Угринович Н. Д., Лаушкина И. С.* Разработка Web-сайтов и их публикация в Интернете // Информатика и образование. — 2001. — № 1. — С. 77–83.
44. *Фихтер Д.* Особенности подготовки веб-страниц Интернета // Научные и технические библиотеки. — 2002. — № 5. — С. 69–79.

МАУП

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Електронні видання та Інтернет”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Електронні видання та Інтернет”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи	7
Завдання для контрольної роботи	8
Контрольні питання	10
Список рекомендованої літератури	14

Відповідальний за випуск *Н. Г. Потапенко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

Зам. № ВКЦ-2231

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП